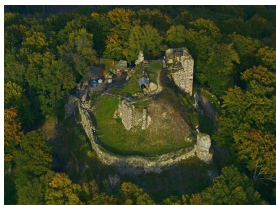

Hrad byl založen na přelomu 13. a 14. století a později přestavěn na čtyřkřídlý renesanční zámek, který v roce 1830 do základu vyhořel. Mezi nejznámější majitele patřil Kryštof Harant z Polžic a Bezručů nebo Albrecht z Valdštejna. Expozice je věnována osobnosti Kryštofa Haranta, dějinám hradu, součástí je též středověká kuchyně, mučírna a rozsáhlé sklepení.

V Borovnici stojí za návštěvu nová replika větrného mlýna německého typu, přičemž původní stavba pocházela z 19. století.

Nedaleký hrad Kumburk byl založen počátkem 14. století. Dnes jsou dochovány pouze zbytky gotického hradu, části zdí hlavní hranolové a válcové věže, zvláště tzv. panenské,

v níž byla vězněna Eliška Smiřická. Celoročně můžete vystoupat na vyhlídkovou věž a pokochat se pohledem na Krkonoše, Orlické hory, Český ráj či Ještěd. O pár kilometrů dále se tyčí zalesněný vrch s pozůstatky zříceniny hradu Bradlec.

Nedaleké lázeňské město Lázně Bělohrad je rodiště Karla Václava Raisa. V tomto kraji našel inspiraci pro svoje balady též Karel Jaromír Erben.

Na závěr tedy nelze opomenout zvláštnost, pro Novou Paku zcela mimořádnou a příznačnou a to, kolik se v této krajině urodilo významných osobností z různých oborů lidské činnosti, jako např. spolutvůrce výzdoby Národního divadla Josef Tulka, akademický sochař Bohumil Kafka, křísitel českého jazyka František Faustín Procházka, filologové Jindřich Niederle a Jan Gebauer, básník Jan Opolský, spisovatelé Karel Šlejhar a Antonín Kotík nebo autor první tištěné polky Matěj Hilmar. Pochází odsud také členové skupiny 42 – malíř František Gross, fotograf Miroslav Hák, sochař Ladislav Zívř, akademičtí malíři Čiřlové, Otakar Zemina a mnozí další.

Prvním základem k pojmenování „pačtí blázni“ byla nadávka okolních Němců, který považovali za bláznovství, když si Nová Paka už roku 1832 zřídila ochotnické divadlo. Vypravovalo se všude, že si pačtí suší pro horké léto sněh a už na rybníce ho skládají do kupek. Kromě toho se jim snad topila stříkačka, když jeli jednou hasiti rozmrzlý rybník a prý se jim stalo dokonce i to, že jeli hasiti měsíc.. Toto bláznovství, je vlastnost nakažlivá a přenáší se vodou z kašny na náměstí. Pili ji všichni! Pačtí doufali, že se jim splní proroctví, podle něhož čistá panna sejme kouzlo z jejich očarované kašny, jenomže se neví jak. Tak konkurovala Nová Paka (údajně s Čistou) o umístění zemského blázince a dovolávala se prý jakési tradice, ale výsledek neuspokojil.

Chudí obyvatelé města plnili si své žaludky kyselem, bramboráky, sejkorami, chlupáči, hubníkem, česnečkou, cibulačkou či chlebovou polévkou.

Nejtypičtějším řemeslem byla ševcovina, hrnčířství, perníkářství, ale zejména domácí tkalcovství, barvotisk, modrotisk a punčochářství.

Novopacko zaujme krevelově zbarvenou půdou, tvary kopců, které v sobě skrývají pohádkové poklady drahých kamenů, zkřemenělých zbytků rostlin a stromů. Jde o místo svébytné, zahleděné do sebe s krásnými výhledy do kraje. Tato skutečnost odráží se i ve světě duchovním, plném tajemství a záhad. Je to kraj umělců, blouznivců, podivínů i spiritistů.

Vydalo Informační centrum Nová Paka
za podpory Královéhradeckého kraje.

Informační centrum Nová Paka

F. F. Procházky 70
509 01 Nová Paka
info@muzeum.cz
www.muzeum.cz

Titulní fotografie: perokresba novopackého náměstí
na začátku 20. století, autor Karel Liebscher

Vytiskla tiskárna a knihárna Zaplatílek, Vesec

NOVOPACKO

"ROZMANITOST BYLA HLAVNÍ VNADOU
KRAJINY TÉTO..."

K. H. MÁCHA

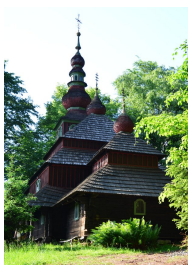

Novopacko leží mezi významnými turistickými oblastmi Českého ráje a Krkonoš. Nejstarší zmínka o městu Nová Paka (původně Paka Mladá) pochází z roku 1357 a dlouhá léta bylo poddanským městem panství Kumburského, mezi jehož majitele patřily tak slavné rody jako Vartenberkové, Krušinové, Berkové z Dubé, Smiřičtí či Albrecht z Valdštejna. Město bylo vystavené ze dřeva, tudíž mnohokrát podlehl ničivým požárům, čelilo dvěma morovým epidemiím a během třicetileté války ho vyplenila švédská armáda. V 19. století se město rozrostlo a stalo se centrem národního obrození v Podkrkonoší. V této době se také rozšířila průmyslová textilní výroba, která navázala na starší tradice.

Nejvýznamnější stavební památka ve městě je barokní chrám Nanebevzetí Panny Marie, postaven počátkem 18. století duchovním řádem sv. Františka z Pauly, na základě pověsti o nalezení zázračné sošky Panny Marie v nedalekých zlatých dolech ve Stupné. Návštěvníka překvapí svojí bohatou umělecky cennou výzdobou chrámové lodi, ztvárněnou předními umělci tehdejší doby. Pozornost jistě vzbudí i Řecko-katolický kostelík z 18. století na Husově kopci, který

do Nové Paky přemístil továrník Otto Kretschmer v roce 1930 z obce Obava na Ukrajině.

Další významnou architektonickou památkou je Suchardův dům, který nechal v novorenesančním slohu postavit Antonín Sucharda ml. v letech 1895-1896. Na výzdobě domu se podíleli členové slavného sochařského rodu Suchardů i Mikoláš Aleš. Rod Suchardů je unikátní tým, že od roku 1770, kdy se narodil Jan Sucharda st., byl až do dnešní doby snad každý ze členů rodu výtvarným umělcem.

byla nalezena v okruhu pouhých 10 km kolem Nové Paky. V podkroví budovy je expozice spiritismu s pozoruhodnou sbírkou mediálních kreseb. Mezi dvěma světovými válkami bylo město jedním z center spiritistického hnutí, díky působení spiritistického vůdce Karla Sezemskeho. Jím založené nakladatelství Spirit vydávalo množství okultních publikací a rovněž periodikum Posel záhrobní, které vycházelo téměř 40 let. Ukázky těchto knih a dalších předmětů spjatých s „duchařením“ najdete právě zde. Před Klenotnicí je v prosklené vitrině vystaven také 8,3 metru dlouhý zkřemenělý strom, jehož stáří je odhadováno na 250 milionů let. Pod Městské muzeum spadá též roubená stavba z první poloviny 18. století Gernatův dům. Dnes slouží jako muzejní kavárna a prostor pro výstavy a akce pořádané muzeem.

Brzy po založení města vzniká i pivovar, který v roce 1563 vyhořel spolu s celým městem. Snahy místních obyvatel o opětovný vznik pivovaru končí až v roce 1870. Dodnes se výroba opírá o tradiční

Nejznámějším je jistě Stanislav Sucharda, tvůrce pomníku Palackého v Praze a jeho bratr Vojtěch, autor apoštolů pro Staroměstský orloj či grafik a ilustrátor Cyril Bouda. V současné době se nachází v prostorách Suchardova domu Městské muzeum. Nedílnou součástí muzea je budova Klenotnice drahých kamenů, ve které se nachází informační centrum. V Klenotnici spatříte unikátní expozici drahých kamenů, prokřemenělých dřev a rostlin. Zvláštností této expozice je, že většina vystavených sbírek

postupy, kvalitní suroviny, vlastní vodu a slad. Pivo se prodává v tuzemsku a exportuje se do 35 zemí světa.

Sportovní fanoušky zaujme známá autokrosová trať ve Štikovské rokli, atletický stadion, tenisové kurty,

plavecký bazén, boulderová stěna, nebo zimní krytý stadion. Ve Skiareálu Máchovka jsou tři sjezdovky obtížnosti modrá až černá, lyžařská škola, běžecký okruh vhodný pro klasiku i bruslení. Trať je pravidelně udržovaná rolbou a nabízí tedy dobré lyžařské podmínky po celou zimu. A pokud napadne hojně sněhu jsou v okolní krajině upravené běžecké tratě v délce až 10 km.

V sousedních vesnicích můžeme spatřit řadu roubených lidových staveb, z nichž nejzajímavější je stará škola z roku 1799 ve Staré Pace. První písemná zmínka o Staré Pace pochází z roku 1357 a spolu s Novou Pakou patřila ke Kumburskému panství. Od konce 19. století se stala Stará Paka důležitou železniční křižovatkou. Pro zimní vyžití lze navštívit i sjezdovku. Mezi obcemi Nová a Stará Paka se nachází Fjorský hřebčín s nabídkou vyjížděk na koních, výletů a letních táborů.

Dalším významným místem Novopacka je městečko Pecka, kde najdete kemp s příjemným letním koupalištěm. Dominantou města je stejnojmenný hrad.

